

T.a.v. Raadsvoorzitter

Ons kenmerk 2020/835569
Datum 7 september 2020
Afdeling Griffie
Contact Mw. mr. M.E. van der Mede
Telefoon 023-5115045
E-mail griffiebureau@haarlem.nl
Bijlage(n) 1

Onderwerp: Beoordeling door de Referendumcommissie van twee verzoeken van raadslid Van den Raadt tot het houden van een referendum

Geachte raadsvoorzitter,

U heeft op 17 juli 2020 de Referendumcommissie verzocht te adviseren over een tweetal referendumverzoeken van raadslid Van den Raadt namens de fractie Trots Haarlem. Ter voorbereiding van het advies heeft de Referendumcommissie op 29 juli de heer Van den Raadt gevraagd om een korte toelichting op beide verzoeken. Daarnaast hebben wij een aantal specifieke vragen gesteld. Het raadslid is verzocht is om binnen een maand te reageren. Kort voor het einde van deze termijn is een herinnering gestuurd (zie correspondentie Referendumcommissie bijlage 1). De Referendumcommissie heeft op haar verzoek geen reactie ontvangen van de heer Van den Raadt. Beide referendumverzoeken zijn in de ingediende versie echter zeer summier en mede door het ontbreken van nadere informatie heeft de Referendumcommissie dan ook noodgedwongen de verzoeken zelf moeten interpreteren.

Juridisch kader

Artikel 2 lid 2 van de huidige Referendumverordening Haarlem geeft een raadslid het recht een verzoek tot het houden van een referendum in te dienen. Een dergelijk verzoek vormt een eerste stap in het referendumproces zoals beschreven in de Referendumverordening Haarlem. In artikel 12 van voornoemde verordening wordt aangegeven waaraan een referendumverzoek van een raadslid dient te voldoen. Het verzoek dient te worden ingediend bij de voorzitter van de raad. Daarnaast dient het verzoek getoetst te worden aan artikel 3 van de Referendumverordening (met daarin de afwijzingsgronden). Het tweede lid van artikel 12 is op de verzoeken van Trots Haarlem niet van toepassing gezien het feit dat beide referendumonderwerpen niet op de agenda van de raad staan, maar vallen onder de categorie 'een onderwerp dat de hele stad aangaat' (artikel 1 onder a).

Het referendumverzoek is bij de voorzitter van de raad op 23 juni 2020 ingediend. Aan deze voorwaarde uit de verordening is dan ook voldaan.

De Referendumcommissie adviseert nu of over de voorgestelde onderwerpen al dan niet een referendum kan worden gehouden gelet op artikel 3 van de verordening. Het is uiteraard vervolgens aan de gemeenteraad om te besluiten of zij al dan niet instemt met de referendumverzoeken. Mocht de raad besluiten in te stemmen, dan is een daaropvolgende stap het formuleren van een correcte vraagstelling. De Referendumcommissie wil hier graag over adviseren, maar in dit stadium van het besluitvormingstraject zou dat prematuur zijn. Wij beperken ons om die reden tot de eerste stap in het referendumproces waarover de Referendumcommissie adviseert: zijn de voorgestelde onderwerpen referendabel (op grond van artikel 3 van de Referendumverordening)?

Sinterklaas

Het referendumverzoek over dit onderwerp – hier kortheidshalve ‘Sinterklaas’ genoemd - is in de vorm van een vraag gesteld: *vinden we in Haarlem dat de gemeente d.m.v. het wel of niet verstrekken van subsidie de kleur van zwarte Piet mag of moet bepalen?*

De Referendumcommissie stelt vast dat het onderwerp waar het referendum over zal gaan in de kern het subsidiebeleid van de gemeente Haarlem is en in het verlengde daarvan de voorwaarden die aan de subsidieontvanger kunnen worden gesteld. Dit is een onderwerp dat niet is uitgezonderd in artikel 3 van de Referendumverordening. Het houden van een Sinterklaas-referendum behoort tot de mogelijkheden.

In het referendumverzoek wordt tevens de vraag gesteld of dit een onderwerp is waar (alleen) een specifieke doelgroep, te weten de jeugd tot 16 jaar, over zou mogen beslissen.

Dit is niet mogelijk op basis van de Referendumverordening, die immers expliciet een hogere leeftijdsgrens stelt. In artikel 1 onder c is bepaald dat kiesgerechtigde inwoners van 16 jaar of ouder mogen deelnemen aan een referendum. Daarmee is de groep inwoners van Haarlem tot 16 jaar uitgesloten.

Vuurwerk

De precieze vraagstelling is (nog) niet duidelijk, maar het onderwerp lijkt de Referendumcommissie helder. Het betreft het wel of niet afsteken van vuurwerk op oudjaarsavond, en andere mogelijkheden zoals een vuurwerkshow.

Dit onderwerp is niet uitgezonderd in artikel 3 van de Referendumverordening. Er kan een referendum over worden gehouden. Mocht de wens bestaan de bevolking uit meerdere mogelijkheden te laten kiezen, dan verzet de Referendumverordening Haarlem zich daar niet tegen. Artikel 17 van de Referendumverordening maakt het niet alleen mogelijk om voor de vraagstelling van het referendum een voor/tegen vraag te formuleren; het is ook mogelijk de kiesgerechtigden een keuze uit meer dan twee opties of antwoordcategorieën voor te leggen.

Samenvattend

Beide door raadslid Van den Raadt voorgelegde referendumverzoeken zijn gezien de Referendumverordening Haarlem ontvankelijk, gelet op het onderwerp. Het is aan de gemeenteraad

om een besluit te nemen over beide verzoeken. Bij een positieve uitkomst zal de Referendumcommissie graag adviseren over volgende stappen in het referendumproces.

Met vriendelijke groet,

De Referendumcommissie Haarlem,
Mw. drs. M. Veerbeek, voorzitter